

12x GROENER

DE TRANSITIE NAAR EEN
NATUURINCLUSIEVE SAMENLEVING

10. GELDERLAND

ARNHEM - HITTESTRESS AANPAKKEN DOE JE SAMEN

Meer informatie:

www.gelderland.nl/Week-van-de-Hitte

www.arnhemklimaatbestendig.nl

www.cooltowns.eu

Coolere maatregelen tegen hitte in steden
www.hva.nl/kc-techniek/gedeelde-content/projecten/projecten-algemeen/cool-towns.html

Folder hitte in kleine kernen
intranet.steenbreek.nl/wp-content/uploads/2019/11/steenbreek-folder-hittestress.pdf

Bij klimaatverandering gaat het vaak over de gevolgen van droogte en extreme wateroverlast. Met de toename van zomerse en tropische dagen is hittestress echter een serieus en urgent probleem zowel in het buitengebied als in de stad. Wanneer we ons hierop niet voorbereiden, dan heeft dit invloed op de gezondheid van mensen, de leefbaarheid van buurten, comfort in woningen en gebouwen, op de arbeidsproductiviteit en leidt het uiteindelijk tot economische schade. Reden voor provincie Gelderland om tijdens de Week van de Hitte van 14 t/m 17 juni 2021 extra aandacht te vragen voor dit onderwerp.

Dit project blinkt uit in natuurinclusiviteit door:

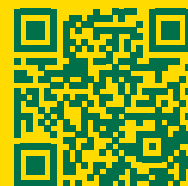
Tijdens hittegolven nemen zowel het bezoek aan ziekenhuizen (voor noodgevallen) en sterfte beduidend toe. In 43 landen, waaronder Nederland, bleek dat de sterfte door hitte in de periode 1991-2018, voor 37% wordt veroorzaakt door klimaatverandering. Voor Nederland is dat 31%⁽¹⁾. De gevolgen van hittegolven zijn ernstig, voor de natuur én voor de gezondheid. Wegen en gebouwen nemen veel warmte op en geven deze warmte ook weer terug. Hierdoor wordt de hoge temperatuur niet alleen veroorzaakt door de kracht van de zon maar ook door de inrichting van het gebied. Al langer is bekend dat groen en blauw op warme, zonnige dagen een verkoelend effect heeft. Een individuele boom kan al direct effect hebben. De temperatuur in groenere straten – waar zowel de openbare ruimte als de tuinen groen zijn – wordt als het meest prettig ervaren door mensen. Deze straten hebben in tegenstelling tot verasteende straten een positief effect op de temperatuurbeleving. Dit laat zien dat ook groene tuinen van belang zijn. In straten waar geen ruimte is voor groen, zoals in de verdichte steden, bieden geveltuinten en klimplanten een oplossing. Niet direct voor de objectieve temperatuurwaarneming maar wel voor de beleving. Het is effectief om bomen daar te planten waar de schaduw echt nodig is. Daarbij dient ook gekeken te worden naar hoe de straat wordt gebruikt. Een ander belangrijk aspect is dat bomen worden geplant op locaties waar ze tot volle wasdom kunnen komen. Een goed plantvak is daarbij een vereiste, zodat zij ook in droge periode voldoende vocht kunnen opnemen. Het gaat niet altijd om méér maar vooral om effectief groen. Meer groen levert wel een bijdrage aan de biodiversiteit, gezondheid, sociale aspecten, toerisme en recreatie en fleurt bovendien de straten en wijken op. Tot slot: Ook al verdampt de boom niet meer vanwege de extreme warmte, schaduw blijft de boom bieden en dat heeft dus een verkoelend effect omdat het de stralingswarmte tegenhoudt. Hoe dichter de kroon van de boom is, hoe verkoelender het effect is. ⁽¹⁾ (Bron: RIVM)

De impact van de nieuwe omgevingsvisie op dergelijke projecten:

In Nederland is landelijk nog (te) weinig aandacht voor de hitteproblematiek. Stadscentra, stationsgebieden, bedrijfsterrains, schoolpleinen, recreatielocaties en zorginstellingen, dit zijn allemaal locaties waar verkoeling tijdens warme zomers wenselijk is. Soms is er wel budget om wateroverlast te voorkomen maar geen geld voor hittebestendige oplossingen. Een geïntegreerde aanpak van hitte, droogte en wateroverlast werkt efficiënter en kan met meer/ander groen worden gerealiseerd. Landschapsarchitecten, groenbeheerders, beleidsmakers, burgers en bedrijfsleven: hittestress aanpakken doe je samen.

10. GELDERLAND

Met medewerking van:
Provincie Gelderland
Arnhem Klimaatbestendig
Hogeschool van Amsterdam
Hugo de Grootschool
Zorginstelling De Herbergier
Watertuin Arnhem

BEKIJK HET FILMPJE VAN DIT PROJECT
VIA DE QR CODE OF VIA DE LINK
DEGROENESTAD.NL/12XGROENER/ARNHEM